

نام درس: شیمی ۱
 نام مدیر: خانم جاویدپور
 تاریخ امتحان: ۱۵ / ۱۰ / ۱۴۰۰
 ساعت امتحان: ۱۰:۰۰ صبح / عصر
 مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه

جمهوری اسلامی ایران
 اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره کی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶ تهران
 دبیرستان غیردولتی دخترانه سرای دانش واحد فلسطین
 آزمون پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

نام و نام فانوادگی: .....
 مقطع و رشته: دهم ریاضی و تهری
 نام پدر: .....
 شماره داوطلب: .....
 تعداد صفحه سوال: ۳ صفحه

ردیف	محل مهر و امضاء مدیر	نام دبیر: تاریخ و امضاء:	نام دبیر: تاریخ و امضاء:	نمره به عدد:
		نامه تجدید نظر به عدد: نمره به حروف:	نامه تجدید نظر به عدد: نمره به حروف:	
۱,۵		عبارت‌های زیر با نوشتن واژه‌های مناسب کامل کنید. الف) با گذشت زمان و ..... دما، گازهای هیدروژن و هلیم تولید شده، متراکم شده و ..... ایجاد شوند. ب) هرچه نیمه عمر یک ایزوتوب ..... باشد، پایداری آن کمتر است. پ) با افزایش ارتفاع از سطح زمین تعداد ذره‌ها در واحد حجم ..... می‌یابد. ت) از گاز ..... برای پرکردن بالنهای هواشناسی و تفریحی استفاده می‌شود. ث) انرژی الکترون با فاصله‌ی آن از هسته، رابطه‌ی ..... دارد.		۱
۱		مفاهیم زیر را تعریف کنید: الف) طول موج ب) ایزوتوب:		۲
۱,۷۵		درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را تعیین کرده و در صورت نادرست بودن، شکل درست آن را بنویسید. الف) نور نشرشده در لامپ نثون، شبیه نور نشرشده از شعله‌ی نمک‌های لیتیم است. ب) انرژی پرتوهای فروسخ از پرتوهای فرابنفش بیشتر است. پ) انرژی همانند ماده در نگاه میکروسکوپی، گسسته است. ت) روند تغییر فشار در هوکره را می‌توان دلیلی بر لایه‌ای بودن آن دانست. ث) تعداد اتم‌های ۰,۵ مول آهن (^{۵۶}Fe) با تعداد اتم‌های ۰,۵ مول لیتیم (^{۷}Li) برابر است.		۳
۱,۲۵		محاسبه کنید : الف) در یون $^{۳}Br^-$ ، تفاوت تعداد نوترون‌ها و الکترون‌ها را به دست آورید. ب) حداقل تعداد الکترون‌های موجود در لایه پنجم را با نوشتن رابطه مربوطه محاسبه کنید.		۴
۱		عنصر گالیم دارای دو ایزوتوب ^{۲۹}Ga و ^{۳۱}Ga است. اگر جرم اتمی میانگین گالیم برابر با $69,8 \text{ amu}$ باشد، درصد فراوانی این دو ایزوتوب را بدست آورید.		۵

		به پرسش‌های زیر پاسخ دهید:
۱,۷۵		<p>الف) دو عنصر مشترک در سیاره‌ی زمین و مشتری را نام ببرید.</p> <p>ب) دمای ۴۲۰ کلوین چند درجه سلسیوس است؟</p> <p>پ) علت ایجاد یون‌ها در لایه‌های بالای هواکره چیست؟</p> <p>ت) قاعده‌ای کلی که ترتیب پرشدن زیرلایه‌ها را نشان می‌دهد، چه نام دارد؟</p> <p>ث) جرم کدام ذره زیراتومی در مقیاس amu، کمتر از بقیه است؟</p>
۱		<p>نام یا فرمول شیمیایی هریک از ترکیب‌های زیر را بنویسید.</p> <p>الف) Al_2S_3</p> <p>پ) لیتیم‌فسفید</p> <p>ت) منیزیم‌اکسید</p> <p>ب) NaF</p>
۱,۲۵		<p>محاسبه کنید :</p> <p>الف) ۳,۵ مول آهن چند گرم است؟</p> <p>ب) در ۴,۹ گرم از H_3P_4O، چند مولکول از این ترکیب وجود دارد؟</p>
۱,۲۵		<p>گازهای N_2, O_2, Ar, He موجود در هواکره را در نظر بگیرید :</p> <p>الف) کدام یک در هوای مایع با دمای $-200^{\circ}C$ وجود ندارد؟</p> <p>ب) کدام یک بیشترین درصد را در هواکره دارد؟</p> <p>پ) کدام یک در تقطیر جزء به جزء هوای مایع زودتر جدا می‌شود؟ چرا؟</p> <p>ت) کدام یک در پرکردن لامپ‌های رشته‌ای کاربرد دارد؟</p>
۰,۷۵		نحوه‌ی تشکیل پیوند یونی در MgO را با استفاده از آرایش الکترون- نقطه‌ای نمایش دهید.
۱	NCl_3	ساختار لوویس ترکیب زیر را رسم کرده و تعداد جفت الکترون‌های پیوندی و ناپیوندی را مشخص کنید.
۱,۵		<p>با توجه به شکل، به موارد زیر پاسخ دهید:</p> <p>الف) طول موج نشرشده در انتقال‌های c و d را باهم مقایسه کنید. با ذکر دلیل.</p> <p>ب) کدام انتقال در محدوده‌ی مرئی قرار می‌گیرد؟ چرا؟</p> <p>پ) از انتقال b و c، کدامیک با جذب و کدامیک با نشر انرژی همراه است؟</p>
صفحه‌ی ۲ از ۳		

۲	<p>با توجه به عنصر Cr به سوالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) آرایش الکترونی گستردہ و فشرده این عنصر را رسم کنید.</p> <p>ب) دسته، شماره دوره و گروه این عنصر را تعیین کنید.</p> <p>پ) در آرایش الکترونی این عنصر چند الکترون $= 2$ وجود دارد؟</p>	۱۳
۳	<p>در هر یک از موارد، گزینه درست را علامت بزنید. با ذکر دلیل.</p> <p>الف) در هنگام تجزیه نورمئی توسط منشور، کدام رنگ کم ترین انحراف را دارد؟ چرا؟</p> <p>(۱) سرخ (۲) بنفش (۳) نیلی (۴) آبی</p> <p>ب) سطح انرژی کدام زیرلایه پایین تر است؟ با ذکر دلیل</p> <p>(۱) $6s$ (۲) $6d$ (۳) $5f$ (۴) $6p$</p> <p>پ) نوار بنفش در طیف نشری خطی هیدروژن ناشی از کدام انتقال است؟</p> <p>(۱) $n = 3 \rightarrow n = 2$ (۲) $n = 5 \rightarrow n = 2$ (۳) $n = 4 \rightarrow n = 2$ (۴) $n = 6 \rightarrow n = 2$</p> <p>ت) در کدام گزینه پیوندها از <u>نوع یونی</u> نیست؟ با ذکر دلیل</p> <p>(۱) KCl (۲) MgO (۳) NH_3 (۴) $NaBr$</p> <p>ث) کدام عنصر خواص شیمیایی مشابه نئون (Ne) دارد؟ چرا؟</p> <p>(۱) Al (۲) He (۳) Li (۴) Mg</p> <p>ج) کدام نمودار تغییرات فشارهوا بر حسب ارتفاع از سطح زمین را به درستی نشان می‌دهد؟</p>	۱۴

صفحه‌ی ۳ از ۳

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف) کاهش - سجانی‌ها ب) کمتر پ) کاهش	ت) هلیم ث) مستقیم (هر کدام ۲۵٪ نمره)
۲	الف) به فاصله‌ی بین دو قله‌ی متوالی از یک موج، طول موج می‌گویند. (۵٪ نمره) ب) اتم‌های یک عنصر هستند که عدد اتمی یکسان ولی عدد جرمی متفاوتی دارند. (۵٪ نمره)	
۳	الف) درست (۲۵٪ نمره) ب) نادرست - بیشتر $\leftarrow$ کمتر (۵٪ نمره) پ) درست ت) نادرست - تغییر فشار $\leftarrow$ تغییر دما (۵٪ نمره) ث) درست	
۴	برابرند	$\text{? atom Fe} = \text{..} .\text{۵ mol Fe} \times \frac{N_A \text{atom Fe}}{1 \text{mol Fe}} = \text{..} .\text{۵ N}_A$ $\text{? atom Li} = \text{..} .\text{۵ mol Li} \times \frac{N_A \text{atom Li}}{1 \text{mol Li}} = \text{..} .\text{۵ N}_A$
۵	$\text{? } {}^{75}_{\Lambda} Br^- \left\{ \begin{array}{l} n = ۸۰ - ۳۵ = ۴۵ \quad (۰.۵ \text{ نمره}) \\ e = p - (-۱) = p + ۱ = ۳۵ + ۱ = ۳۶ \quad (۰.۲۵ \text{ نمره}) \end{array} \right\} \rightarrow n = e = ۴۵ - ۳۶ = ۹ \quad (۰.۲۵ \text{ نمره})$	
	$n=5 \Rightarrow 5 = ۷۰ - ۳۵ = ۳۵ \Rightarrow ۳۵ = ۷۰ - ۵ = ۶۵ \Rightarrow ۳۵ = ۶۵ - ۳۰ = ۳۵ \Rightarrow ۳۵ = ۳۵$	
	$Ga \xrightarrow{\text{?}} {}^{69} Ga \sim x$ $Ga \xrightarrow{\text{?}} {}^{71} Ga \sim 100 - x$ $\Rightarrow \bar{M} = \frac{M_1 a_1 + M_2 a_2}{a_1 + a_2} \Rightarrow$ $69,8 = \frac{69x + 71(100-x)}{100} \Rightarrow 6980 = 69x + 7100 - 71x \Rightarrow$ $-120 = -2x \Rightarrow x = 60$ ${}^{69} Ga = x = 60\% \quad {}^{71} Ga = 100 - x = 100 - 60 = 40\%$	$0,25 \text{ نمره}$ $0,25 \text{ نمره}$ $0,25 \text{ نمره}$ $0,25 \text{ نمره}$

<p>الف) اکسیژن و گوگرد (۰,۵ نمره)</p> <p>ب) $K = {}^{\circ}\text{C} + 273 \Rightarrow 420 = {}^{\circ}\text{C} + 273 \Rightarrow {}^{\circ}\text{C} = 420 - 273 = 147$</p> <p>پ) در لایه‌های بالای هواکره، در نتیجه برخورد پرتوهای الکترومغناطیسی پرانرژی خورشید مانند فرابینفش، اتم‌ها و مولکول‌ها به یون‌ها تبدیل می‌شوند. (۰,۲۵ نمره)</p> <p>ت) قاعده‌ی آفبا (۰,۲۵ نمره)</p> <p>ث) الکترون (۰,۰ نمره)</p> <p>هر کدام (۰,۰ نمره)</p> <p>الف) آلومینیوم‌سولفید ب) سدیم‌فلوئورید</p>	۶
<p>الف) $? g Fe = ۳.۵ \text{ mol Fe} \times \frac{۵۶ g Fe}{۱ mol Fe} = ۱۹۶ g Fe$ (۰,۰ نمره)</p> <p>ب) $H_۴PO_۴ = ۴.۹ g H_۴PO_۴ \times \frac{۱ mol H_۴PO_۴}{۹۸ g H_۴PO_۴} \times \frac{۶۰.۲ \times ۱۰^{-۲} \text{ mol } H_۴PO_۴}{۱ mol H_۴PO_۴} = ۰.۳۰۱ \times ۱۰^{-۲} H_۴PO_۴$</p> <p>هر کدام (۰,۰ نمره)</p>	۷
<p>الف) He (۰,۰ نمره)</p> <p>ب) $N_۲$ (۰,۰ نمره)</p> <p>پ) $N_۲$، زیرا این گاز پایین‌ترین نقطه جوش را دارد. (۰,۰ نمره)</p> <p>ت) Ar (۰,۰ نمره)</p>	۸
<p>$\text{Mg} \cdot + \cdot \ddot{\text{O}} : \Rightarrow \text{Mg}^{++} [\ddot{\text{O}}]^{2-}$</p>	۹
<p>الف) طول موج $C > d$، در انتقال C نسبت به انتقال d، فاصله‌ی بین دو لایه بیش‌تر بوده، در نتیجه انرژی مبادله شده در انتقال C بیش‌تر از انتقال d بوده و از آن‌جا که طول موج با انرژی رابطه‌ی عکس دارد. طول موج C کم‌تر از طول موج d است. (۰,۰ نمره)</p> <p>ب) انتقال d، زیرا در این انتقال الکترون به لایه‌ی دوم آمده است. (۰,۰ نمره)</p> <p>پ) انتقال b با جذب انرژی و انتقال C با نشر انرژی همراه است. (۰,۰ نمره)</p>	۱۰
<p>الف) طول موج $C > d$، در انتقال C نسبت به انتقال d، فاصله‌ی بین دو لایه بیش‌تر بوده، در نتیجه انرژی مبادله شده در انتقال C بیش‌تر از انتقال d بوده و از آن‌جا که طول موج با انرژی رابطه‌ی عکس دارد. طول موج C کم‌تر از طول موج d است. (۰,۰ نمره)</p> <p>ب) انتقال d، زیرا در این انتقال الکترون به لایه‌ی دوم آمده است. (۰,۰ نمره)</p> <p>پ) انتقال b با جذب انرژی و انتقال C با نشر انرژی همراه است. (۰,۰ نمره)</p>	۱۱
<p>الف) Cr مرتب شده: $1s^۲ 2s^۲ 2p^۶ 3s^۲ 3p^۶ 4s^۱$</p> <p>ب) Cr مرتب شده: $1s^۲ 2s^۲ 2p^۶ 3s^۲ 3p^۶ 3d^۵ 4s^۱$</p> <p>پ) Cr مرتب شده: $[Ar]^{۳d^۵} 4s^۱$</p>	۱۲
<p>الف) Cr مرتب شده: $1s^۲ 2s^۲ 2p^۶ 3s^۲ 3p^۶ 4s^۱$</p> <p>ب) Cr مرتب شده: $1s^۲ 2s^۲ 2p^۶ 3s^۲ 3p^۶ 3d^۵ 4s^۱$</p> <p>پ) Cr مرتب شده: $[Ar]^{۳d^۵} 4s^۱$</p>	۱۳

۱۴

- الف) گزینه ۱، زیرا رنگ سرخ بیشترین طول موج و کمترین انرژی را دارد. (۵,۰ نمره)
- ب) گزینه ۱ (۶۵)، زیرا مجموع ($n + l$) آن از همه کمتر است. (۵,۰ نمره)
- پ) گزینه ۴ (۵,۰ نمره)
- ت) گزینه ۳ ($NH_۳$)، زیرا پیوند یونی معمولاً بین فلز و نافلز ایجاد می‌شود. (۵,۰ نمره)
- ث) گزینه ۲ (هلييم)، زیرا هلييم و نئون هر دو در گروه ۱۸ جدول تناوبی قرار دارند و بنابراین خواص شيميابي مشابهی دارند. (۵,۰ نمره)
- ج) گزینه ۴ (۵,۰ نمره)

امضا:	نام و نام خانوادگی مصحح :	جمع بارم : ۰۰ نمره
-------	---------------------------	--------------------